

روژه های خانگی بهترین مکتب انسان ساز و تعلیم دهند معارف دینی

پای
منبر

از گذشته های دور در ماه محرم این تنها تکیه ها و حسینیه ها نبودند که برای عزای سیدالشهدا سیاه پوش می شدند که هر خانه سیاه پوش حسین^(ع) بود و شده برای چند روز بانه اندازه یک مجلس روزه خانگی. مجلس عزای سالار شهیدان را برپا می کردند. بر اساس آنچه در روایات نقل شده است امامان ما اولین برگزار کنندگان مجالس روزه در منازلشان بوده اند. سنتی که در تجربه دینی خانواده های ایرانی نقش بسیار پررنگی داشته است. پای صحبت های حجت الاسلام سید جواد بهشتی. مشاور فرهنگی و علمی ستاد اقامه نماز کشور در باره اهمیت این امر نشستیم. با ما همراه باشید.

حجت الاسلام سید جواد بهشتی، کارشناس مسائل دینی و آموزه های معرفتی در گفت و گو با شهرآرآ در باره لزوم بازگشت به موضوع برگزاری روزه های خانگی گفت: آنچه به عنوان روزه های خانگی می شناسیم، روزه ای است که مربوط به نسل پدران و مادران ما نیست، بلکه تاریخچه برگزاری عزاداری که به صورت روزه خوانی خانگی در بین خانواده ها و دوستان اهل بیت برگزار می شده را باید به دوران صدر اسلام نسبت داد. دورانی که شیفتگان ولایت به دلیل نگرانی از وجود دشمنان اهل بیت در خانه های خود در میان اهل بیت خود برای زنده نگه داشتن راه و هدفی که معصوم^(ع) برای آن با کفار و مومنان ظاهری و منافقان مبارزه کرد برگزار می کردند.

روایان و روزه خوانان عاشورایی وی در این باره بیان کرد: به سبب تأثیر گذاری و عظمت واقعه عاشورا و اینکه امام معصوم^(ع) و فرزندان و برادران و یارانش به دست منافقانی که خود را مؤمن و مسلمان می نامیدند به شهادت رسیدند. روزه های خانگی در زنده نگه داشتن قیام پرشور

سید جواد بهشتی، کارشناس معارف و آموزه های دینی گفت: درس های اخلاقی که در روزه های خانگی به صورت غیر مستقیم به فرزندان داده می شود اثرگذاری بیشتری از امر و نهی مستقیم والدین دارد

دیگر فرزندان و والدین در روزه های خانگی در کنار هم آداب اسلامی را می آموزند و درس فداکاری و ایمان واقعی به خداوند سبحان و اطاعت از خداوند را سرلوحه فعالیت های خود قرار می دهند.

دستاوردهای روزه های خانگی وی افزود: به خصوص اینکه معارف دینی و دستورات اخلاقی به صورت غیر مستقیم از سوی روحانی به فرزندان و جوانان حاضر در جلسات روزه های خانگی آموخته می شود. درس های اخلاقی که در روزه های خانگی به صورت غیر مستقیم به فرزندان داده می شود اثرگذاری بیشتری از امر و نهی مستقیم والدین دارد بنابراین این موضوع نیز از جمله عواید و دستاوردهای برگزاری روزه های خانگی در تربیت کودکان و نوجوانان محسوب می شود.

حجت الاسلام بهشتی در باره معنویت افزایی در روزه های خانگی گفت: فرزندان که در فضای خانه ای بزرگ شوند که روزه های خانگی در آن خوانده می شود با خانواده ای زندگی می کنند و در فضایی تربیت می شوند که حرف اول و آخر آن استفاده از الگوی تربیتی دینی است که

از سوی امام معصوم و فرزندان و یارانش در دشت کربلا در مصاف با دشمن خدا انجام شد.

روژه های خانگی، کلاس درس وی تصریح کرد: مردم مسلمان در خفا مجالس تعزیه و سوگواری برای ائمه اطهار به خصوص واقعه عاشورای حسینی را برگزار می کردند از این رو روزه های خانگی به کلاس درس و دانشگاهی برای بازآموزی و ترویج فرهنگ دینی تبدیل شده بود.

حجت الاسلام و المسلمین بهشتی درباره این موضوع که روزه خوانی خانگی تا دهه گذشته نیز در بین خانواده ها به وفور دیده می شد. فرزندان خاطره برگزاری روزه های خانگی را به خاطر دارند به نحوی که در همین چند دهه گذشته بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز بسیاری از خانواده های معتقد و مؤمن

شریعه

اهمیت تربت کربلا دیدگاه امام صادق^(ع)

خاک مقدس

همیشه در میان چیزهایی که روی زمین وجود دارد، بعضی ها خاص ترند. بعضی از خیابان ها، بعضی از خانه ها و حتی بعضی از خاک ها، خاک هایی که شاید از روز ابتدای خلقت برای حسین^(ع) دعای می کردند. برای وفای کوفیان یا حتی برای کند شدن شمشیرها و دشمنان ایشان. خاکی که از ابتدای خلقت آدم، هرقوت اسمش می آمده است. زمین و زمان می گریسته اند، خاکی که از ابتدا عطرش باقیه خاک های زمین متفاوت بوده است و هست. این خاک رنگ آرامش دارد. دوست داری ساعت ها سرت را رویش بگذاری و با خالقت حرف بزنی. خاکی که عطر حسین^(ع) دارد. حسین^(ع).

امام صادق^(ع) درباره خاک سرزمین مقدس کربلا می فرماید: «سجده بر تربت قبر حسین^(ع) نماز زمین هفتم را نور باران می کند و کسی که تسبیحی از خاک مرقده حسین^(ع) را با خود داشته باشد، تسبیح گوی حق محسوب می شود، اگر چه با آن تسبیح هم نگوید.»

و نیز از امام صادق^(ع) نقل شده است: حریم مزار حسین^(ع) پنج فرسخ از چهار جانب قبر است (مکارم الاخلاق، طبرسی ج ۱ ص ۳۶۰)

از ابو حمزه ثمالی نقل شده است: خدمت امام صادق^(ع) عرض کردم: اصحاب را می بینم که از خاک قبر امام حسین^(ع) برمی دارند و از آن (به اذن...) شفا طلب می کنند. آیا واقعا در آن شفا وجود دارد؟ فرمودند: «از خاکی که از فاصله میان قبر تا چهار میل برمی دارند، می توان برای درمان درد ها بهره جست، و هر کس یقین به شفای آن داشته باشد هرگاه از آن شفا بجوید به اذن... کفایتش می کند.» (کامل الزیارات، باب ۹۳، صفحه ۲۸۰، حدیث ۵)

معین البکاء

روژه شام غریبان

از آیت... سیبویه سؤال شد: کدام یک از روزه هاست که دل شمارا بیشتر می سوزاند؟ فرمودند: «اسیری بی بی، صلی... علیک یا ابا عبد...» از مرحوم شیخ جعفر شوشتری نیز نقل شده، دو مصیبت، دو غصه بود که امام حسین^(ع) را کشت و آقارا از پا انداخت، یکی غصه تشنگی بچه ها و یکی غصه اسیری حضرت زینب^(س). این دو مصیبت و اینکه آقا امام زمان^(عج) خون گریه می کند، به خاطر همین اسیری عمه شان، حضرت زینب^(س) است.

امشب که شب شام غریبان حسین^(ع) است با فاطمه هم ناله یتیمان حسین^(ع) است از خیمه رود سوی شمشعله آتش سوزان دل طفلان پریشان حسین^(ع) است یارب به سر سید سجاد چه آمد در خیمه سر آن گل بستان حسین^(ع) است گل ها شده پر پر زدم نیزه و خنجر بر روی زمین پیکر عریان حسین^(ع) است در آن صحرا چه کند زینب کبری^(س) بی یار و معین خواهر گریان حسین^(ع) است

عرض ادب

شاعر: محسن کاویانی

وقتی برای عشق انگشت نمانده
یعنی که عباس و علی اکبر نمانده
حالاتو ای بانو نبردت فرق دارد
این بیشه خونین که بی حیدر نمانده
با خطبه ات از جای کن این قلعه اتا
قوم پهودی حس کند خبیر نمانده
طوفان شد و پیچید بانگت بین مردم
آیا کسی باال پیغمبر^(ص) نمانده؟
جای تعجب نیست بعد از خطبه هایت
دندان برای صورت یک سر نمانده

یک سر که روی آبشار گیسوانش
جز لخته های خون و خاکستر نمانده
اغتاد تو ریاضت در دشتی کویری
جز توبرای دین دگر یاور نمانده
حتی اگر در دهنتان هر روز و هر شب
جز خاطرات آن گل پر پر نمانده
هر شب شمداد خواب هم می بینی انگار
چیزی به وصل خنجر و خنجر نمانده
حالاتو ای بانو نبردت فرق دارد
حالا که عباس و علی اکبر نمانده...

ناحیه مقدسه

کُلّ یوم عاشورا و کُلّ ارض کربلا...

کربلا

کار که سخت می شود، گاهی آدم عقب نشینی می کند و تسلیم می شود. اما گاهی هم به فکر فرو می رود و باسنجش شرایط گذشته و آینده، مستقیم و روبرو به جلوتر حرکت می کند. طی کردن این مسیر گرچه سخت اما با موفقیت است.

پیکری پر شتاب به سمت مردم و نامه ای به او داد. نامه از سمت ابن زیاد بود. از حر خواسته بود تا کاروان امام^(ع) را در شرایطی سخت متوقف کند. کاروان متوقف شد. امام^(ع) از حر خواست تا کمی جلوتر در جای بهتری بایستد اما حر مخالفت کرد و دستور ابن زیاد و حضور پیکش به عنوان مأمور ناظر بر او اشاره کرد. امام^(ع) نام سرزمین را پرسید و با شنیدن نام کربلا فرمود: «اللهم انی اعدو یک من الکرب و البلاء».

کربلا سرزمین رشادت هاست، سرزمینی که از کودک تا پیر مرد برای برافراشته ماندن علم آزادی و اسلام در برابر ظلم جنگیدند و به سخت ترین نوحه ممکن شهید شدند. سوگ نامه کربلا گرچه دردناک اما تنها راه زنده نگه داشتن آزادی و دین بود تا آنجا که به حر، حریت بخشید.

کربلا نام آخرین منزلگاه امام حسین^(ع) است، خار زاری یا خاک نرم و سست در نزدیکی فرات که پستی ها و بلندی ها و گودال های متعدد داشته است. کاروان حسینی در روز پنجمشبه دوم محرم سال ۶۱ قمری مطابق با دوازدهم مهرماه سال ۵۹ قمری، وارد کربلا شد و تا عصر روز عاشورا در آن جاماند.

پس از وقایع روز عاشورا و شهادت امام حسین^(ع) و یاران با وفا پیش، به دستور عمر سعد لشکریان با سب بر پیکرهای پاک و مطهر شهدا دستختند. عصر روز عاشورا سپاه بنی امیه با ماندگان سپاه امام^(ع) را اسیر و کربلا را ترک کرد.

قوم بنی اسد که در غاصریه، یعنی نزدیک ترین مکان به کربلا زندگی می کردند، پس از شنیدن خبر، به سوی صحرای کربلا آمدند و پیکرهای شهدا را دفن کردند.